

хиляды пкти по-опасна и по-гибелна за народността отъ първата?“ — пишеше Раковски. ¹⁾

Вѣстникъ „Турция“ е сжщо така ясенъ и . . . закачливъ. Около 1864—65. година „панславиститѣ“ се бѣха раздвижили, агитираха най-енергично и прѣпоръчваха панславизмътъ, като единствено политическо лѣкарство за славянитѣ на югъ. Това дава поводъ на в. Турция да каже, че панславиститѣ отъ сѣверъ и панславиститѣ отъ югъ сж захванали „пакъ да лудуватъ“. Но бѣлѣжи: „Врѣмената сж измѣнени. Всѣки народъ търси народнитѣ си права. Тъмниятъ хоризонтъ подъ който Русия измами толкозъ народности, се развѣсени вѣки“ ²⁾. Сирѣчь — Русия не е въ състояние да залгва южнитѣ славяни съ мнимо освобождение, съ мнимо рѣшение на националната българска проблема, и че панславизмътъ може да е износенъ всѣкому, но не и на българския народъ. „Панславизмътъ не може днесъ безъ Русия, а това е то което ний не щемъ. Да припознаемъ правителството на Русия ще каже да наведемъ глава подъ нейната желѣзна властъ“ ³⁾.

Въ заритѣ на нашето национално самосъзнание се създадоха първитѣ антируски чувства въ България. Тѣзи чувства съвпаднаха, негли, съ съзнатитѣ интереси на една бждаща, економически силна, класа . . . ⁴⁾

II.

Схващането на проблемата за националността обаче, напрѣдна повече нѣщо у Л. Каравеловъ, а у

¹⁾ в. Дунавски Лебедъ, 1861. бр. 29.

²⁾ в. Турция, 1865. бр. 39.

³⁾ в. Македония, 1871. бр. 49.

⁴⁾ Слѣдъ извѣстнитѣ прѣселения на българитѣ въ Русия прѣвъ 1860. година руското правителство заработи усилено да ги асимилира. По този случай в. Македония негодува и ядно русофобствува: „ . . . Послѣ това иматъ още и да се сърдятъ